

Informacja

o sytuacji na rynku pracy województwa pomorskiego i realizacji przez Samorząd Województwa Pomorskiego zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2014 roku

I. RYNEK PRACY WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W 2014 ROKU

W 2014 r. sytuacja na rynku pracy województwa pomorskiego uległa wyraźnej poprawie. Dynamika spadku bezrobocia była wielokrotnie wyższa niż przed rokiem (w 2013 r. – 0,4%, w 2014 r. – 15,2%), znacznie zwiększyła się liczba ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców, wzrosło przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw. Potwierdzają to również wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wskazujące m.in. na znaczny spadek w IV kwartale 2014 r. stopy bezrobocia w przypadku osób w wieku 15-24 lata (z 25,6% do 18,5%) oraz niewielki wzrost wskaźnika zatrudnienia (o 0,4 pkt. proc.).

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-grudzień 2014 r. wyniosło w województwie pomorskim 282,7 tys. osób. W porównaniu do 2013 r. nastąpił wzrost o 4,9 tys. osób, tj. o 1,8% (w 2013 r. odnotowano spadek o 1,6%). W Polsce w 2014 r. przeciętne zatrudnienie wzrosło o 0,6%.

W 2014 r. w porównaniu do 2013 r. najwyższy wzrost przeciętnego zatrudnienia w Pomorskiem odnotowano w *administrowaniu i działalności wspierającej* (o 16,3%), a największy spadek w *wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (o 13,5%).

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO

W 2014 r. według GUS przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim wyniosło 3 974,86 zł i było o 4,2% wyższe niż w 2013 r. (w 2013 r. odnotowano wzrost wynagrodzenia na poziomie 3,7%). W Polsce przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło w 2014 r. o 3,7% i wyniosło 3 980,24 zł.

W porównaniu z 2013 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło m.in. w *działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej* (o 8,9%), *informacji i komunikacji* (o 8,3%), *w handlu; naprawie pojazdów samochodowych* (o 5,6%), *przetwórstwie przemysłowym* (o 5,5%). Natomiast spadek wynagrodzeń odnotowano w *wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (o 1,8%) oraz w *działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją* (o 0,1%).

Prowadzone według własnej metodologii coroczne badanie wynagrodzeń firmy Sedlak&Sedlak wskazuje, że w 2014 r. pod względem poziomu wynagrodzeń województwo pomorskie z kwotą 4 210 zł, podobnie jak przed rokiem, zajmowało trzecie miejsce w Polsce (za województwem mazowieckim i dolnośląskim). Zgodnie z wynikami tego badania najlepiej wynagradzаныmi branżami w kraju były IT (6 000 zł) oraz bankowość i telekomunikacja (5 500 zł). Najniżej opłacani byli pracownicy kultury i sztuki oraz osoby zajmujące się usługami dla ludności (3 000 zł), służba zdrowia (3 200 zł) oraz sektor publiczny (3 258 zł).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON

Utrzymała się w 2014 r. tendencja wzrostowa liczby podmiotów gospodarki narodowej w województwie pomorskim. W końcu grudnia 2014 r. liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze

REGON w województwie pomorskim wyniosła 276,0 tys. W porównaniu do grudnia 2013 r. odnotowano wzrost o 4,2 tys. podmiotów, tj. o 1,5% (w Polsce wzrost o 1,2%).

Zdecydowaną większość stanowiły podmioty z sektora prywatnego – 268,1 tys., tj. 97,1%. Blisko trzy na cztery podmioty z tego sektora w województwie pomorskim to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 197,8 tys., tj. 73,8%.

WOLNE MIEJSCA PRACY I MIEJSCA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

W 2014 r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego 68,2 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, tj. o ponad ¼ więcej niż w 2013 r. (wzrost o 14,3 tys. miejsc, tj. o 26,5%). W okresie 9 miesięcy roku (od lutego do października) liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy każdego miesiąca przekraczała 5 tys. (w marcu zgłoszono ponad 7 tys. miejsc pracy).

Wzrost liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano w 17 powiatach województwa pomorskiego, największy w powiecie tczewskim o 71,5% (o 2,4 tys. miejsc) i w Gdańsku o 58,8% (o 3,6 tys. miejsc). Spadek liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy nastąpił w 3 powiatach: malborskim o 12,4% (o 0,3 tys. miejsc), sztumskim o 10,9% (o 0,2 tys. miejsc) i nowodworskim o 8,0% (o 0,1 tys. miejsc).

Blisko trzy na cztery miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 r. były niesubsydiowane – 50,1 tys., subsydiowane¹ było co czwarte miejsce – 18,2 tys. W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano przede wszystkim wzrost miejsc pracy niesubsydiowanej – o 13,7 tys. (o 37,6%). Miejsca pracy subsydiowanej wzrosły o 0,6 tys. miejsc (o 3,6%). Subsydiowana była ponad połowa miejsc pracy w powiatach: człuchowskim (64,5%), malborskim (63,3%), bytowskim (62,1%) i sztumskim (52,4%).

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłosili do PUP województwa pomorskiego pracodawcy prowadzący działalność w sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe – 14,6 tys. miejsc pracy (wzrost w stosunku do 2013 r. o 44,7%), administrowanie i działalność wspierająca^Δ – 9,6 tys. miejsc (wzrost o 39,3%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ – 9,1 tys. miejsc (wzrost o 20,2%). Udział zgłoszonych miejsc pracy subsydiowanej w tych sekcjach wynosił odpowiednio: 13,3%, 3,5% i 29,5%.

Pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników w zawodach z wielkiej grupy zawodów *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – dla zawodów z tej grupy do PUP zgłoszonych zostało 19,0 tys. wolnych miejsc pracy (27,9% ogółu wolnych miejsc pracy). Największe zapotrzebowanie zgłaszane przez pracodawców w ramach tej grupy zawodów dotyczyło przetwórców ryb (1,1 tys. miejsc), ślusarzy (0,9 tys. miejsc), murarzy (0,8 tys. miejsc), szwaczek (0,8 tys. miejsc) i stolarzy (0,8 tys. miejsc). Drugą pod względem liczby zgłoszonych miejsc pracy wielką grupą zawodów byli *pracownicy usług i sprzedawcy* – 14,2 tys. miejsc pracy (20,8% ogółu). Miejsca pracy z tej grupy dotyczyły przede wszystkim robotników gospodarczych (3,6 tys. miejsc) i sprzedawców (3,3 tys. miejsc). W stosunku do roku poprzedniego liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy wzrosła we wszystkich wielkich grupach zawodów – wyjątek stanowiła grupa *siły zbrojne*, w której podobnie jak w roku poprzednim nie zgłoszono żadnego wolnego miejsca pracy. Największy wzrost liczbowy wolnych miejsc pracy odnotowano w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (o 5,8 tys. miejsc, tj. o 43,7%), zaś największy wzrost procentowy w grupie *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (o 56,8%, tj. o 2,1 tys. miejsc).

Najwięcej subsydiowanych miejsc pracy odnotowano w grupach zawodów *pracownicy usług i sprzedawcy* (5,5 tys. miejsc pracy, w tym najwięcej dla zawodu robotnik gospodarczy – 2,8 tys.) i *pracownicy biurowi* (3,6 tys. miejsc pracy, w tym najwięcej dla zawodu technik prac biurowych – 1,1 tys.). Najwyższy udział miejsc pracy subsydiowanej w ogóle zgłoszonych miejsc odnotowano w grupie zawodów *pracownicy biurowi* (53,4%), najniższy w grupie zawodów *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* (5,2%).

Dodatковым źródłem informacji o zapotrzebowaniu pracodawców na pracowników w 2014 r. są badania rynku pracy, prowadzone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku oraz informacje pozyskane od innych instytucji badających rynek pracy. W wyniku badań zrealizowanych w 2014 r. przez WUP w Gdańsku

¹ Praca subsydiowana dotyczy osób, za które w całości lub częściowo dokonywany jest zwrot kosztów ich zatrudnienia (wynagrodzeń, składek, wydatków rzeczowych) m.in. z Funduszu Pracy, PFRON, EFS.

w ramach Pomorskiego barometru zawodowego zidentyfikowano najintensywniejsze, niezaspokojone zapotrzebowanie pomorskiej gospodarki w grupach zawodów²: *przedstawiciele handlowi, kierowcy samochodów ciężarowych, spawacze i pokrewni, kelnerzy, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), programiści aplikacji, pracownicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), magazynierzy i pokrewni oraz robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym.*

Z informacji pozyskanych z Grupy Pracuj.pl S.A., właściciela portalu z ofertami pracy pracuj.pl, wynika, że w 2014 r. w województwie pomorskim odnotowano 7,3% wzrost liczby ofert zamieszczonych w portalu w stosunku do roku poprzedniego (w kraju wzrost o 7,8%). Analiza internetowych ofert pracy zawarta w raporcie „Rynek pracy specjalistów w 2014 roku” opublikowanym przez portal pracuj.pl wskazuje, że w 2014 r. na poziomie kraju najbardziej poszukiwanymi specjalistami byli handlowcy i specjaliści od sprzedaży – prawie 22,0% ogółu ofert skierowanych było właśnie do tych osób – oraz specjaliści z dziedziny bankowości, finansów i ubezpieczeń. Największy wzrost ofert o 35,6% odnotowano dla pracowników związanych z turystyką. Zgodnie z komentarzem prezesa zarządu Grupy Pracuj.pl S.A. zamieszczonym w ww. raporcie, poprawę stanu gospodarki widać m.in. w zwiększonym zapotrzebowaniu na pracowników odpowiedzialnych za produkcję i logistykę – odpowiednio o 17,0% i 12,0%. Wzrosła także liczba ofert w branży budownictwo i nieruchomości – o 13,4%. Ogólne zwiększenie rekrutacji przez pracodawców miało również wpływ na wzrost ofert dla specjalistów z obszaru HR o prawie jedną czwartą. Rok 2014 był nieco gorszy, jeśli chodzi o zapotrzebowanie na specjalistów z branży telekomunikacji i zaawansowanych technologii (spadek o 11,0%). W porównaniu z 2013 r. nastąpił wzrost zagranicznych ofert pracy o 15,9%.

Na podstawie wyników badania ofert pracy zamieszczonych w internetowych portalach rekrutacyjnych (pracuj.pl i infopraca.pl), prowadzonego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku, w 2014 r. zaobserwowano przewagę ofert pracy zamieszczonych przez pracodawców działających w czterech sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe – 20,4% ogółu ofert, działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 18,7%, informacja i komunikacja – 17,4% oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych^A – 14,2%. W porównaniu do 2013 r. udział ofert pracy w ogółem dla sekcji przetwórstwo przemysłowe zwiększył się o 9,0 pkt. proc., a dla informacji i komunikacji o 5,1 pkt. proc. Natomiast dla sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych^A oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa zmniejszył się odpowiednio o 8,1 pkt. proc. i 5,5 pkt. proc.

Zaobserwowano dominację ofert pracy skierowanych przez pracodawców do trzech wielkich grup zawodów (80,0% ogółu ofert pracy): *specjalistów* – 47,1% ogółu ofert pracy, *techników i innego średniego personelu* – 25,9% oraz *przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników* – 7,0%. W porównaniu do roku poprzedniego udział ofert pracy dla *specjalistów* zwiększył się o 7,5 pkt. proc., a dla *techników i innego średniego personelu* zmniejszył o 10,0 pkt. proc.

ZATRUDNIANIE CUDZOZIEMCÓW

W 2014 r. znacznie wzrosło zainteresowanie pomorskich pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców. W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowano 5,8 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania pracy obywatelom Republiki Armenii, Republiki Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej i Ukrainy bez konieczności uzyskania zezwolenia na pracę. W porównaniu do 2013 r. oznacza to wzrost rejestracji oświadczeń o 77,1% (o 2,5 tys.). Najwięcej oświadczeń dotyczyło powierzenia wykonywania pracy obywatelom Ukrainy – 5,5 tys., tj. 95,3% ogółu (w roku 2013 – 2,9 tys., tj. 89,2%).

Najwięcej cudzoziemców według oświadczeń miało wykonywać pracę w przetwórstwie przemysłowym – 2,7 tys. osób, tj. 45,9% ogółu oraz w budownictwie – 1,4 tys. osób, tj. 23,8% ogółu. Największy wzrost liczby oświadczeń dotyczył sekcji przetwórstwo przemysłowe – o 1,4 tys. oświadczeń (tj. o 118,4%) i budownictwo – o 0,5 tys. (tj. o 65,2%). Największy spadek liczby oświadczeń dotyczył sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna – o 0,1 tys. (o 76,6%). Ponad połowa oświadczeń (51,2%, tj. 3,0 tys.) dotyczyła wykonywania pracy w charakterze *robotnika przemysłowego i rzemieślnika*, a 25,8% (tj. 1,5 tys.) – *pracownika przy pracach*

² Elementarne grupy zawodów zgodnie z „Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy” wprowadzoną Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz.U. z 2014 r., poz. 760).

prostych. W województwie pomorskim w oświadczeniach dominowała praca w oparciu o umowy cywilnoprawne, które stanowiły 83,1% wszystkich umów (umowa o dzieło 48,5%, umowa zlecenie 34,6%). Oświadczenia najczęściej były wystawiane na okres od 3 do 6 miesięcy (86,4%). Większość oświadczeń (61,0%, tj. 3,5 tys.) zarejestrowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku.

Wzrost odnotowano także w przypadku liczby zezwoleń na pracę cudzoziemców spoza Unii Europejskiej wydanych przez Wojewodę Pomorskiego. W 2014 r. wydano 2,0 tys. zezwoleń, co w porównaniu do 2013 r. oznaczało wzrost o 6,2%, tj. o 0,1 tys. Najwięcej zezwoleń w 2014 r. wydano obywatelom Ukrainy – 1,4 tys., a w znacznie mniejszej liczbie obywatelom z innych krajów m.in. z Rosji, Uzbekistanu, Chin (bez Tajwanu) oraz Koreańskiej Republiki Ludowej – po 0,1 tys. zezwoleń. Zezwolenia wydane na pracę cudzoziemcom najczęściej dotyczyły pracy w sekcjach: budownictwo (0,4 tys. zezwoleń), handel hurtowy i detaliczny (0,2 tys.), gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (0,2 tys.), działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (0,1 tys.). Większość zezwoleń (61,6%) wydanych w 2014 r. dotyczyła zatrudnienia robotników wykwalifikowanych.

ZWOLNIENIA GRUPOWE

W 2014 roku poziom przeprowadzonych przez pracodawców zwolnień grupowych³ oraz zgłoszeń przewidzianych zwolnień był zbliżony do roku poprzedniego. Zwolnieniami grupowymi w województwie pomorskim objętych zostało około 1,0 tys. osób. Blisko 70% zwolnień grupowych przeprowadzono w pierwszym półroczu 2014 roku. Prawie połowa (48,0%) zwolnień dokonanych w 2014 r. dotyczyła zakładów pracy działających w sekcji przetwórstwo przemysłowe, wśród których największych zwolnień dokonały przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją autobusów oraz produkcją pozostałych wyrobów z tworzyw sztucznych.

Liczba osób zgłoszonych przez pracodawców do zwolnień grupowych wyniosła w 2014 roku 1,1 tys. osób. W omawianym roku pracodawcy zrealizowali 84,2% wcześniejszych zgłoszeń (przed rokiem – 74,6%). Według stanu na koniec grudnia 2014 r. do zwolnień grupowych pozostało 0,1 tys. osób.

Wyraźnie natomiast zmniejszyła się liczba rejestracji osób bezrobotnych, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy⁴ - spadek wyniósł blisko 20% (1,7 tys. osób). W 2014 r. takich osób zarejestrowało się 6,7 tys., a w 2013 r. – 8,4 tys. Największy odsetek tej grupy bezrobotnych stanowili byli pracownicy zakładów pracy prowadzących działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych^A – 22,7% oraz przetwórstwo przemysłowe – 21,4%. W końcu grudnia 2014 roku w ewidencji powiatowych urzędów pracy zarejestrowanych było 4,9 tys. osób bezrobotnych poprzednio pracujących zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (w 2013 r. – 5,8 tys.).

BEZROBOTNI I STOPA BEZROBOCIA

W końcu 2014 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wynosiła 96,8 tys. osób. W porównaniu do 2013 r. odnotowano spadek o 17,4 tys. osób, tj. o 15,2% (w Polsce spadek o 15,4%). Po okresie spowolnienia gospodarczego, kiedy bezrobocie

³ Zgodnie z Ustawą o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. z 2015 r., poz. 192) zwolnienie grupowe to rozwiązanie przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

- 1) 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
- 2) 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, jednakże mniej niż 300 pracowników,
- 3) 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 300 lub więcej pracowników.

⁴ Zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2015 r., poz. 149, z późn. zm.) art. 2, ust. 1, pkt 29 przyczyny dotyczące zakładu pracy to:

- a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2014 r., poz. 1502 i 1662), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,
- b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,
- c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy;
- d) rozwiązanie stosunku pracy przez pracownika na podstawie art. 55 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy z uwagi na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków wobec pracownika.

w Pomorskiem rosło (lata 2009-2012), rok 2014 był drugim rokiem z rzędu, w którym odnotowano jego zmniejszenie. Dynamika spadku w 2014 r. była wielokrotnie wyższa niż w 2013 r. (0,4%). Trend spadkowy bezrobocia w 2014 r. może świadczyć o stopniowo poprawiającej się sytuacji na rynku pracy województwa.

Od stycznia do grudnia 2014 r. zarejestrowało się w powiatowych urzędach pracy 140,4 tys. osób bezrobotnych, tj. o 18,1 tys. osób (o 11,4%) mniej niż w 2013 r., natomiast wyłączono z ewidencji 157,8 tys., tj. o 1,2 tys. (o 0,8%) mniej niż przed rokiem. Odływ z bezrobocia był więc większy od napływu o 17,4 tys. osób.

W 2014 r. zmniejszenie liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach województwa pomorskiego. Największy spadek dotyczył powiatu kwidzyńskiego o 26,5% i kartuskiego o 26,4%. W liczbach bezwzględnych najwięcej bezrobotnych ubyto w Gdańsku i powiecie starogardzkim (odpowiednio 1,9 tys. osób i 1,8 tys. osób).

Wraz ze spadkiem liczby bezrobotnych wyraźnie zmniejszyła się stopa bezrobocia w województwie pomorskim. W grudniu 2014 r. stopa bezrobocia wyniosła w Pomorskiem 11,3% i była niższa o 1,9 pkt. proc. od notowanej w grudniu 2013 r. W końcu 2014 r. stopa bezrobocia w województwie była niższa o 0,2 pkt. proc. od wynoszącej 11,5% stopy bezrobocia w Polsce.

Spadek stopy bezrobocia odnotowano we wszystkich powiatach województwa – w granicach od 0,5 pkt. proc. w Gdyni (stopa bezrobocia osiągnęła w tym powiecie poziom 5,8%) do 4,2 pkt. proc. w powiecie malborskim (21,4%). Mimo znacznego spadku stopy bezrobocia w powiecie nowodworskim (o 3,2 pkt. proc.) powiat ten nadal charakteryzował się najwyższą stopą bezrobocia w województwie – 27,5%. Najniższy poziom omawianego wskaźnika zanotowano w Trójmieście: w Sopocie (4,0%), w Gdańsku (5,7%) i w Gdyni (5,8%). Różnica między najwyższą a najniższą stopą bezrobocia w Pomorskiem zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła w końcu 2014 r. 23,5 pkt. proc. (w grudniu 2013 r. – 25,9 pkt. proc.)

Według danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2014 r. stopa bezrobocia w Pomorskiem wynosiła 7,3%, tj. była o 2,4 pkt. proc. niższa od notowanej w IV kwartale 2013 r. (9,7%) i o 0,8 pkt. proc. niższa od notowanej w Polsce (8,1%). Znaczny spadek stopy bezrobocia odnotowano w województwie w przypadku osób w wieku 15-24 lata – w IV kwartale 2013 r. bezrobotna była co czwarta młoda osoba (25,6%), w IV kwartale 2014 r. – rzadziej niż co piąta (18,5%; spadek stopy o 7,1 pkt. proc.).

W omawianym okresie wzrósł wskaźnik zatrudnienia (z 51,4% do 51,8%) a zmalał współczynnik aktywności zawodowej (z 56,9% do 55,9%). W Polsce odnotowano wzrost obu wskaźników: wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 1,1 pkt. proc. do poziomu 51,7%, a współczynnik aktywności zawodowej o 0,2 pkt. proc. do poziomu 56,3%.

Analiza zmiany liczby bezrobotnych według stanu na 31 grudnia 2014 r. w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2013 r. wskazuje, że w wielu kategoriach bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy liczba bezrobotnych wyraźnie się zmniejszyła. Odnotowywane spadki miały różną dynamikę – w przypadku gdy liczba bezrobotnych w danej kategorii zmniejszała się wolniej niż liczba bezrobotnych ogółem, udział tej kategorii w ogóle bezrobotnych rósł. Ze względu na różnice w dynamice spadku liczby bezrobotnych zmieniła się w Pomorskiem m.in. struktura bezrobotnych ze względu na płeć. W końcu 2014 r. w Pomorskiem było 54,1 tys. bezrobotnych kobiet i 42,7 tys. bezrobotnych mężczyzn. W stosunku do końca 2013 r. w obu kategoriach odnotowano spadek liczby bezrobotnych, jednak dla mężczyzn był on bardziej dynamiczny – wynosił 17,1%, tj. 8,8 tys. osób (kobiety – 13,7%, tj. 8,6 tys. osób). Tym samym udział bezrobotnych mężczyzn w ogóle bezrobotnych zmniejszył się o 1,0 pkt. proc. do poziomu 44,1%, a udział bezrobotnych kobiet wzrósł o tę samą wartość do poziomu 55,9%.

Szczególną uwagę należy zwrócić na te kategorie bezrobotnych, w których liczba zarejestrowanych zmniejszała się znacznie wolniej niż bezrobotnych ogółem:

- długotrwale bezrobotni – liczba długotrwale bezrobotnych wyniosła w Pomorskiem w końcu 2014 r. 52,4 tys. osób, tzn. była o 7,2% (o 4,1 tys. osób) niższa niż rok wcześniej; odnotowana dynamika spadku była dwukrotnie niższa niż w przypadku ogółu bezrobotnych, co spowodowało wzrost udziału tej kategorii w ogóle o 4,6 pkt. proc. do poziomu 54,1%;

- powyżej 50 roku życia – w końcu 2014 r. liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia wyniosła 25,0 tys. W porównaniu do końca 2013 r. odnotowano spadek tej kategorii osób o 10,0% (o 2,8 tys. osób), a jej udział zwiększył się o 1,5 pkt. proc. i wynosił 25,8%. Należy zwrócić uwagę, że w przypadku osób w wieku 60 lat i więcej odnotowano w województwie wzrost liczby bezrobotnych (o 14,2%, tj. o 0,5 tys. osób);
- niepełnosprawni – według stanu na 31 grudnia 2014 r. liczba bezrobotnych niepełnosprawnych wyniosła 6,8 tys. osób i była mniejsza o 4,8% (o 0,3 tys. osób) niż w analogicznym momencie 2013 r. W 2014 r. udział tej kategorii w ogóle bezrobotnych wzrósł o 0,8 pkt. proc. do poziomu 7,0%;
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka – w województwie pomorskim w końcu 2014 r. zarejestrowanych było 13,5 tys. bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Liczba osób w tej kategorii zmniejszyła się w 2014 r. o 4,5%, tj. o 0,6 tys. osób, a jej udział wzrósł o 1,5 pkt. proc. do poziomu 13,9%.

W przypadku niektórych kategorii bezrobotnych odnotowany spadek był bardziej dynamiczny niż spadek notowany dla ogółu bezrobotnych:

- do 25 roku życia – według stanu na 31 grudnia 2014 r. w Pomorskiem było 16,3 tys. osób bezrobotnych do 25 roku życia, tj. o blisko ¼ mniej niż rok wcześniej (spadek o 24,4%, tj. o 5,3 tys. osób); ze względu na dynamiczny spadek liczby młodych bezrobotnych ich udział w ogóle zmniejszył się o 2,1 pkt. proc. do poziomu 16,8%. W ramach omawianej kategorii najbardziej dynamicznie zmniejszyła się liczba bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym – spadek wyniósł 29,0%, tj. 1,5 tys. osób;
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki – w końcu 2014 r. w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 4,3 tys. absolwentów, tj. osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. W stosunku do końca 2013 r. odnotowano spadek ich liczby o 28,5% (o 1,7 tys. osób). Blisko dwukrotnie wyższa niż w przypadku ogółu bezrobotnych dynamika spadku spowodowała zmniejszenie udziału tej kategorii w ogółem o 0,9 pkt. proc. do poziomu 4,4%. W ramach omawianej kategorii równie dynamicznie zmniejszyła się także liczba osób, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia – odnotowano spadek o 20,4% (o 0,2 tys. osób) do poziomu 1,0 tys. osób (udział zmniejszył się o 0,1 pkt. proc. i wyniósł 1,0%).

Zastosowane skróty nazw sekcji według PKD:

- administrowanie i działalność wspierająca^Δ - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

II. REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE POLITYKI RYNKU PRACY W 2014 ROKU

1. Realizacja zadań Samorządu Województwa Pomorskiego w zakresie polityki rynku pracy w 2014 r. odbywała się w oparciu o Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia (RPDZ) dla województwa pomorskiego na rok 2014 przyjęty Uchwałą Nr 822/372/14 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 31 lipca 2014 r. w sprawie przyjęcia Regionalnego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia dla województwa pomorskiego na rok 2014. Dokument ten określił cele, priorytety i działania przyjęte dla regionalnej polityki rynku pracy w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy sformułowanej w Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2012-2014, z uwzględnieniem Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 oraz Strategii Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Określił również źródła finansowania działań służących realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich. RPDZ na rok 2014, z uwagi na powielanie się dokumentów planistycznych w obszarze działań związanych z rynkiem pracy – aktywizacją zawodową, został przygotowany w nowej

formule zaproponowanej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku, uwzględniającej większe powiązanie tego dokumentu z innymi dokumentami planistycznymi Samorządu Województwa Pomorskiego.

2. Sformułowane w RPDZ cele, priorytety i działania Samorządu Województwa Pomorskiego w zakresie polityki rynku pracy w roku 2014 przyjęte zostały za Regionalnym Programem Strategicznym (RPS) w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie (jeden z 6 regionalnych programów strategicznych będących zasadniczymi narzędziami realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego). Ponadto RPDZ określił priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia, biorąc pod uwagę wskazania wynikające z cytowanych wyżej dokumentów strategicznych poziomu regionalnego i krajowego. RPDZ eksponuje informacje o zadaniach realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku w większym zakresie niż to było w latach poprzednich i stanowi uzupełnienie Rocznej Planu Realizacji Regionalnego Programu Strategicznego Aktywni Pomorzanie na rok 2014.
3. Głównymi realizatorami działań na rzecz rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich, oprócz Samorządu Województwa Pomorskiego i samorządów powiatowych, były ich jednostki organizacyjne, podmioty finansowane ze środków centralnych oraz partnerzy społeczni. Z uwagi na przyjętą nową koncepcję przygotowywania RPDZ na rok 2014 w celu zachowania spójności/komplementarności z systemem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego proces monitorowania i oceny jest podporządkowany monitoringowi RPS Aktywni Pomorzanie. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem rocznych sprawozdań z realizacji RPS za rok 2014. Nie są objęte monitoringiem szczegółowe przedsięwzięcia prowadzone z inicjatywy samorządów powiatowych, jak również podmiotów krajowych realizujących zadania w regionie (OHP, PFRON).
4. Cele, priorytety i działania dla regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich:

Cel główny – Wysoki poziom zatrudnienia

Priorytetowe kierunki działań:

1. Aktywność zawodowa bez barier
2. Fundamenty przedsiębiorczości
3. Adaptacja do zmian na rynku pracy

W odniesieniu do 1 kierunku priorytetowego realizowano działania w zakresie:

- 1.1. Mobilności zawodowej
- 1.2. Aktywizacji społeczno-zawodowej

W odniesieniu do 2 kierunku priorytetowego realizowano działania w zakresie:

- 2.1. Inicjowania przedsiębiorczości
- 2.2. Rozwoju mikro i małych przedsiębiorstw

W odniesieniu do 3 kierunku priorytetowego realizowano działania w zakresie:

- 3.1 Skutecznego poradnictwa zawodowego
- 3.2 Profilowanej oferty kształcenia ustawicznego

5. Realizacja zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2014 r. finansowana była przede wszystkim ze środków UE (w tym Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach priorytetów regionalnych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki) i funduszy krajowych (Fundusz Pracy, PFRON).
6. W porównaniu do roku poprzedniego w 2014 r. urzędy pracy województwa pomorskiego wydatkowały mniej środków Funduszu Pracy na realizację zadań w zakresie polityki rynku pracy.

Wydatki ogółem wynosiły 392 304,7 tys. zł, tj. o 34 181,6 tys. zł (o 8,0%) mniej niż przed rokiem. W 2014 r. dominowały wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia, które wyniosły 191 383,6 tys. zł, stanowiąc 48,8% ogółu wydatków Funduszu Pracy (w 2013 r. – 41,3%). Wydatki na zasiłki dla bezrobotnych wyniosły 179 061,3 tys. zł i stanowiły 45,6% udział w strukturze wszystkich wydatków poniesionych z Funduszu Pracy w 2014 r. (w 2013 r. – 52,9%).

Zmniejszenie wydatków Funduszu Pracy wynikało przede wszystkim z wyraźnego spadku wydatków na instrumenty pasywne (zasiłki) o 46 555,9 tys. zł (o 20,6%) w porównaniu do roku poprzedniego. Wydatki na programy aktywizujące wzrosły o 15 209,1 tys. zł (o 8,6%).

Wśród wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia dominowały wydatki na:

- staże – 52 627,2 tys. zł (27,5%);
- środki na podjęcie działalności gospodarczej – 47 020,7 tys. zł (24,6%);
- refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowisk pracy – 45 122,7 tys. zł (23,6%).

W 2014 r. liczba osób wyłączonych z ewidencji bezrobotnych w województwie pomorskim uległa niewielkiemu zmniejszeniu w stosunku do 2013 r. i wyniosła 157,8 tys. (w 2013 r. wyłączono 159,0 tys. osób). Podjęcia pracy stanowiły 46,8% wszystkich wyłączeń i dotyczyły 73,8 tys. osób (w roku poprzednim odpowiedni odsetek wyniósł 46,5%, a pracę podjęły 74,0 tys. osób).

W ramach działań mających na celu aktywizację zawodową bezrobotnych⁵ powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2014 r. wyłączyły z ewidencji bezrobotnych 26,7 tys. osób, niewiele mniej w porównaniu z rokiem poprzednim (spadek o 35 osób, tj. o 0,1%). Najwięcej wyłączonych to osoby objęte zatrudnieniem subsydiowanym (prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcia działalności gospodarczej, podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego i inne) – 9,1 tys. osób (w 2013 r. – 8,8 tys.) oraz stażami – 8,2 tys. osób (w 2013 r. – 7,6 tys.). Kolejne pod względem liczby wyłączonych w ramach działań aktywizacyjnych były osoby rozpoczynające: szkolenie – 6,2 tys. osób (w 2013 r. – 6,4 tys.) oraz prace społecznie użyteczne – 2,9 tys. osób (w 2013 r. – 3,7 tys.).

W porównaniu do roku poprzedniego zmiany w liczbie wyłączeń bezrobotnych w wyniku podejmowanych działań aktywizacyjnych były zróżnicowane. Największy spadek odnotowano w ramach rozpoczęcia prac społecznie użytecznych o 21,7% (o 0,8 tys. osób) a największy wzrost wystąpił przy podjęciach pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego o 28,1% (o 0,7 tys. osób) oraz przy podejmowaniu innej pracy subsydiowanej o 221,3% (o 0,2 tys. osób).

W 2014 r. w województwie pomorskim dzięki środkom Funduszu Pracy, które umożliwiły bezrobotnym podjęcie działalności gospodarczej oraz podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, powstało 5,4 tys. nowych miejsc pracy, tj. o 0,6 tys. miejsc więcej niż w roku 2013.

Wpływ na strukturę wyłączeń miało wejście w życie 27 maja 2014 r. nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która wprowadziła możliwość stosowania nowych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Stworzyło to konieczność ujmowania w sprawozdawczości statystycznej nowych (tj. określonych nowymi przepisami) form w ramach pozycji obowiązującego formularza statystycznego. I tak, bon szkoleniowy i trójstronne umowy szkoleniowe ujmowane były razem ze szkoleniami, bon stażowy w ramach stażu, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej w ramach podjęć działalności gospodarczej (praca subsydiowana), pożyczka na utworzenie stanowiska pracy razem z refundacją kosztów zatrudnienia bezrobotnego, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, grant na telepracę, świadczenie aktywizacyjne, refundacja składek na ubezpieczenia społeczne, dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia, wliczone były w podjęcia pracy subsydiowanej w pozycji inne.

7. W ramach komponentu regionalnego PO KL (Priorytety VI-IX) w 2014 r. poniesione wydatki wyniosły 327,18 mln zł⁶.

⁵ Działania aktywizacyjne obejmują: podjęcia pracy subsydiowanej, rozpoczęcia: szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, pracy społecznie użytecznej, realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego.

⁶ Wydatki uznane za kwalifikowalne w zatwierdzonych wnioskach o płatność. Źródłem informacji o wydatkach za rok 2014 są dane otrzymane z DEFS UMWP 16 czerwca 2015 r.

8. Przykłady zadań realizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku w 2014 r. istotnych dla realizacji regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich województwa pomorskiego w 2014 r.

Zadania ujęte w Rocznym Planie Realizacji Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie aktywności zawodowej i społecznej Aktywni Pomorzanie na rok 2014

Nazwa	Wydatki (w tys. zł)	Rezultaty osiągnięte w 2014 r.
Priorytet: Aktywność zawodowa bez barier		
Pomorski Barometr Zawodowy 2014 - projekt badawczy	70,4	Baza danych z badań pracodawców i badań agencji zatrudnienia, opracowanie analityczne „Pomorski barometr zawodowy 2014”, prezentacja multimedialna wyników badań, instrukcja metodyczna tworzenia rankingów grup zawodów oraz przeprowadzenie instruktażu. Rozpoznanie potrzeb zatrudnieniowych pomorskich pracodawców. Wskazanie grup zawodów o największym zapotrzebowaniu i grup zawodów, w których pracodawcy doświadczają największych trudności w rekrutacji. Rozpoznanie strategii zarządzania wiekiem w przedsiębiorstwach w kontekście zachodzących zmian demograficznych.
Seminarium Dobrych Praktyk Publicznych Służb Zatrudnienia i Instytucji Pomocy i Integracji Społecznej w województwie pomorskim	10,7	W ramach Seminarium powołano Pomorskie Forum Inicjatyw na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz 3 robocze Grupy Tematyczne: 1. „Programowanie i Monitorowanie”, 2. „Legislacja”, 3. „Cyfryzacja”. Pogłębiono współpracę ok. 90 pracowników instytucji rynku pracy, instytucji pomocy i integracji społecznej oraz organizacji pozarządowych województwa pomorskiego.
Międzynarodowe Pomorskie Targi Pracy	100,8	1) Organizacja Targów Pracy: stacjonarnych – Metropolitalne, Pomorskie, Międzynarodowe Targi Pracy i Przedsiębiorczości – 02.04.2014 r. (zorganizowane wspólnie z PUP Gdańsk): - udział łącznie ok. 200 wystawców, w tym: 8 zagranicznych doradców EURES, 5 zagranicznych pracodawców. Szacuje się udział ok. 10 000 osób odwiedzających targi. 2) Organizacja Targów Pracy – wirtualnych w trakcie trwania targów pracy stacjonarnych: - liczba zarejestrowanych pracodawców: 12, liczba punktów informacyjnych: 3, liczba krajów: 4, liczba zarejestrowanych uczestników: 105, liczba ofert pracy: 61, liczba wakatów: 600. Inne aktywności on-line: Warsztaty: warunki życia i pracy - 5 prezentacji, Konferencja: Rynek pracy – wspólny interes administracji i biznesu, Sesje „Live chat” z doradcami EURES, doradcami zawodowymi i pracodawcami.
„Kierunek na pracę – wzmocnienie mobilności na pomorskim rynku pracy” - projekt systemowy	2 551,5	Liczba zorganizowanych spotkań wzmacniających świadomość zalet mobilności – 2 spotkania; liczba osób, które zwiększyły świadomość zalet mobilności – 318; liczba osób, dla których opracowano Indywidualny Plan Doprowadzenia do Zatrudnienia (IPDZ) – 471; liczba osób, które zadeklarowały w IPDZ gotowość do skorzystania z dofinansowania w postaci instrumentów mobilności – 422; wskaźnik efektywności zatrudnienia w odniesieniu do uczestników projektu – 264.
Bezrobotni absolwenci szkół wyższych w województwie pomorskim w 2013 r. – projekt badawczy	6,1	Wydana drukiem publikacja „Bezrobotni absolwenci szkół wyższych w województwie pomorskim w 2013 r.”. Projekt zrealizowany we współpracy WUP w Gdańsku i US w Gdańsku.

Priorytet: Fundamenty przedsiębiorczości		
Działania promujące podejmowanie indywidualnej działalności gospodarczej: Pomorski Dzień Przedsiębiorczości IDG	12,8	Liczba powiatów, w których jednocześnie odbyło się przedsięwzięcie: 17; liczba osób, które uzyskały informacje o możliwościach ubiegania się o środki finansowe i o instrumentach pozafinansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, utworzenie spółdzielni socjalnej oraz na dalszy rozwój działalności (w tym tworzenie nowych miejsc pracy) a także o rozwijaniu swojej motywacji do działania oraz sposobach i procedurach zakładania działalności – ok. 2,7 tys. osób w województwie pomorskim.
Punkt konsultacyjny ds. przedsiębiorczości	-	Udzielanie adresatom informacji, konsultacji: ok. 150 telefonicznych, 90 osobistych, 100 elektronicznych (mailowych).
Priorytet: Adaptacja do zmian na rynku pracy		
Rozwój wyspecjalizowanych usług wspierających doradztwo zawodowe w oparciu o Pomorski Ośrodek Kompetencji – PI PWP Wielowymiarowy model wsparcia i identyfikacji kompetencji zawodowych: testowanie modelu , ewaluacja produktu i projektu, opracowanie ostatecznej wersji produktu finalnego, upowszechnianie – projekt systemowy	884,6	<ul style="list-style-type: none"> - 82 osoby poddane pogłębionej usłudze doradczej, - 2 osoby przeszkolone w zakresie prowadzenia diagnozy funkcjonalnej, - 48 osób przeszkolonych w zakresie zasad współpracy i kierowania klientów do POK, - 29 doradców zawodowych przeszkolonych z dialogu motywującego, - 63 osoby uczestniczące w spotkaniach upowszechniających z WUP i PUP z całego kraju, - 19 wizyt studyjnych przedstawicieli PSZ z całego kraju, przedstawicieli pracodawców, MPiPS, organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, Partnera ponadnarodowego, przedstawicieli związków zawodowych z Islandii, stowarzyszenia ze Szwecji zajmującego się kształceniem ustawicznym.
„Ocena realizacji usług poradnictwa zawodowego w projektach komponentu regionalnego PO KL wdrażanego w województwie pomorskim” – badanie ewaluacyjne	108,5	Raport z badań, prezentacja multimedialna, baza z wynikami badań. Raport zawiera rekomendacje, które podlegają procedurze wdrażania rekomendacji z badań ewaluacyjnych PO KL.

Zadania Instytucji Pośredniczącej II stopnia dla wdrażania Działania 6.1 PO KL

Nazwa	Wydatki (w tys. zł)	Rezultaty osiągnięte w 2014 r.
Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy (kontynuacja realizacji przedsięwzięć rozpoczętych w latach poprzednich)	17 072,5	1) 1 214 osób zakończyło udział w projektach. 2) 32 kluczowych pracowników PSZ zakończyło udział w szkoleniach realizowanych w systemie pozaszkolnym. 3) 14 osób uzyskało środki na podjęcie działalności gospodarczej. 4) Utworzono 14 miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.
Podziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych	101 302,0	1) Liczba osób bezrobotnych, które ukończyły udział w projektach 8 750. 2) Liczba osób bezrobotnych, które uzyskały środki na podjęcie działalności gospodarczej 1 954. 3) Utworzono 1 954 miejsca pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Pozostałe zadania

Nazwa	Wydatki (w tys. zł)	Rezultaty osiągnięte w 2014 r.
Rozwój i kwalifikacje – program adaptacji zawodowej pracowników instytucji sektora oświaty z województwa pomorskiego – projekt systemowy	1 389,0	101 osób z instytucji sektora oświaty zwolnionych po dniu 31 grudnia 2012 r., przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, którzy zostali objęci wsparciem w ramach programów typu outplacement; 101 osób, które zwiększyły swoją gotowość do zmiany zatrudnienia i uzupełnienia/nabycia/zmiany kwalifikacji poprzez objęcie indywidualnym doradztwem zawodowym i/lub psychologicznym; 101 osób, które podniosły/uzupełniły/zmieniły swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach/studiach podyplomowych; 21 osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej; 21 utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej; 37% uczestników projektu podjęło zatrudnienie w okresie realizacji projektu.
Prowadzenie rejestru agencji zatrudnienia oraz wydawanie certyfikatów o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia	2,9	1) Objęcie rejestrem agencji zatrudnienia 88 nowych podmiotów. 2) Monitoring i współpraca z 370 agencjami zatrudnienia wpisanymi do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia. 3) Prowadzenie postępowań administracyjnych, w wyniku których wydano: 49 decyzji o wykreślenie podmiotów z rejestru agencji zatrudnienia, 5 postępowań umorzono. 4) Kontrola 33 agencji zatrudnienia z zakresu zasad i obowiązków funkcjonowania objętych ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Nazwa	Wydatki (w tys. zł)	Rezultaty osiągnięte w 2014 r.
Prowadzenie i obsługa Rejestru Instytucji Szkoleniowych	-	Wpisano 163 nowe instytucje, wykreślono – 144. Odrzucono 15 wniosków. Zaktualizowano dane 509 instytucji szkoleniowych.
Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego	-	Wydane decyzje dot. przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych – 883. Ilość transferów zasiłku z państw UE/EOG do Polski – 237. Wydanie formularza PD U2, SED U008 dot. transferu zasiłku z Polski do UE/EOG – 16. Ilość otrzymanych formularzy E 301, PD U1, SED U002, U017 – 936. Ilość wydanych formularzy PD U1, SED U002, U017 – 391. Ilość wydanych formularzy SED U005, U006 – 17.
Świadczenie usług z zakresu poradnictwa zawodowego, aktywizacji zawodowej oraz informacji zawodowej	-	2290 osobom została udzielona indywidualna informacja zawodowa w postaci: indywidualnych konsultacji, pomocy w wykorzystaniu Internetu do poszukiwania pracy i ofert szkoleniowo-edukacyjnych, udostępniania zasobów informacyjnych (opracowań, publikacji, filmów i programów multimedialnych). 1060 osobom zostały udzielone indywidualne porady zawodowe (w tym porady z wykorzystaniem testów predyspozycji zawodowych). 1504 osoby uczestniczyły w zajęciach aktywizacyjnych, grupowych zajęciach poradnictwa zawodowego oraz grupowych zajęciach informacji zawodowej. 3 przedsiębiorców/ pracodawców skorzystało ze wsparcia w zakresie rozwoju zawodowego udzielonego samemu pracodawcy lub jego pracownikom w ramach rozmowy doradczej.
Obsługa Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych	2 347,7	Wypłata świadczeń pracowniczych dla 280 osób.

III. PODSUMOWANIE

1. W 2014 r. odnotowano wyraźną poprawę sytuacji na rynku pracy województwa pomorskiego. Rok 2014 był drugim rokiem z rzędu, w którym odnotowano zmniejszenie bezrobocia. Dynamika spadku bezrobocia była wielokrotnie wyższa niż w 2013 r.
2. Znacznie zwiększyła się liczba zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego wolnych miejsc pracy, w tym szczególnie niesubsydiowanych miejsc pracy. Blisko trzy na cztery miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłoszone w 2014 r. były niesubsydiowane, subsydiowane było co czwarte miejsce pracy.
3. Badania Pomorskiego barometru zawodowego zrealizowane w 2014 r. zidentyfikowały najintensywniejsze, niezaspokojone zapotrzebowanie pomorskiej gospodarki w grupach zawodów: *przedstawiciele handlowi, kierowcy samochodów ciężarowych, spawacze i pokrewni, kelnerzy, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), programiści aplikacji, pracownicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani, pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center), magazynierzy i pokrewni oraz robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym.*

4. Znacznie wzrosło również zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem cudzoziemców, przede wszystkim w przetwórstwie przemysłowym i w budownictwie.
5. W 2014 r. poziom przeprowadzonych przez pracodawców zwolnień grupowych oraz zgłoszeń przewidzianych zwolnień był zbliżony do roku poprzedniego. Wyraźnie zmniejszyła się liczba rejestracji osób bezrobotnych, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy (np. upadłość pracodawcy, likwidacja pracodawcy, likwidacja stanowiska pracy).
6. Zmniejszenie się liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach województwa pomorskiego. W 5 powiatach stopa bezrobocia na koniec grudnia 2014 r. była wyższa niż 20% (w 2013 r. – 7 powiatów). Zmniejszyła się różnica między najwyższą a najniższą stopą bezrobocia w stosunku do roku poprzedniego.
7. W wielu kategoriach bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy liczba bezrobotnych wyraźnie się zmniejszyła. Odnotowywane spadki miały jednak różną dynamikę. Znacznie wolniej niż liczba bezrobotnych ogółem zmniejszała się kategoria długotrwale bezrobotnych, osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (w przypadku osób w wieku 60 lat i więcej odnotowano wzrost liczby bezrobotnych), bezrobotnych niepełnosprawnych oraz bezrobotnych kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka. W niektórych kategoriach bezrobotnych odnotowany spadek był bardziej dynamiczny niż spadek notowany dla ogółu bezrobotnych. Dotyczy to szczególnie osób bezrobotnych do 25 roku życia oraz osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.
8. Urzędy pracy województwa pomorskiego wydatkowały w 2014 r. mniej środków Funduszu Pracy na realizację zadań w zakresie polityki rynku pracy niż w 2013 r. Na zmniejszenie wydatków złożył się wyraźny spadek wydatków na instrumenty pasywne (zasiłki) i niewielki wzrost na instrumenty aktywne. Powiatowe urzędy pracy województwa pomorskiego w 2014 r. wyłączyły z ewidencji porównywalną z rokiem 2013 liczbę bezrobotnych w ramach działań mających na celu aktywizację zawodową.

W materiale wykorzystano m.in.:

- Bank Danych Lokalnych GUS.
- Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w grudniu 2014 r., Urząd Statystyczny w Gdańsku.
- Pomorski barometr zawodowy 2014. Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku.
- Przegląd sytuacji w zakresie zatrudnienia cudzoziemców.
- Sprawozdania o wydawanych zezwoleniach na pracę cudzoziemców w RP (MPiPS-04).
- Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.
- www.pracuj.pl; raport „Rynek pracy specjalistów w 2013 r.”, „Rynek pracy specjalistów w 2014 r.”
- Zatrudnienie i wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2014 r., GUS.
- Wynagrodzenia Polaków w 2014 roku. Podsumowanie Ogólnopolskiego Badania Wynagrodzeń (OBW), Sedlak&Sedlak.
- Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON, 2014 r., GUS.
- Sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy MPiPS-02.

Opracowano w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Gdańsku
Gdańsk, 16 czerwca 2015 r.